

PROJEKT Świadomy Podatnik

RAPORT ROCZNY 2011

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

I. Wstęp

W okresie od 1.11.2010 r. do 31.12.2011 r. działalność Rady Podatkowej została ukierunkowana na realizację zadań i celów projektu „Świadomy Podatnik” (dalej „Projekt”) realizowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na podstawie umowy nr WND-POKL.02.01.02-00-002/10.

Celem Projektu jest podniesienie świadomości podatkowej w sektorze mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. W działaniach projektowych Rada promowała świadome zachowania w obszarze stosowania przepisów podatkowych, takie jak planowanie podatkowe, optymalizacja podatkowa oraz zarządzanie ryzykiem podatkowym. Projekt umożliwia niedużym firmom dostęp do profesjonalnego doradztwa podatkowego i korzystania z narzędzi, które dotychczas były dostępne tylko dla największych firm.

W pierwszym roku realizacji Projektu prowadzono działania w następujących obszarach:

1. Edukacji, w szczególności poprzez organizację cyklu konferencji „Świadomy Podatnik”.
2. Legislacji podatkowej, poprzez opiniowanie projektów aktów prawnych, w tym również w szczególnym trybie realizowanym dla potrzeb mikro, małych i średnich przedsiębiorców.
3. Serwisu internetowego umożliwiającego zarządzanie działaniami w obszarze Edukacji oraz Legislacji Podatkowej, a także pozwalającego na wdrożenie w 2012 r. specjalnego programu wykonywania nieodpłatnych analiz przypadków i interwencji w zakresie problemów mikro, małych i średnich przedsiębiorców ze stosowaniem przepisów podatkowych („Centrum Interwencyjne”).

2. Kampania Edukacyjna

Poniżej przedstawiono wykaz przedsięwzięć edukacyjnych realizowanych w okresie sprawozdawczym.

Konferencja Przedsiębiorca czy przestępca skarbowy. Czy można karać za podatki?

2 grudnia 2010 r.

2 grudnia 2010 r. w hotelu Marriott w Warszawie odbyła się konferencja poświęcona szeroko pojętym aspektom odpowiedzialności karnej skarbowej przedsiębiorców w praktyce. Celem spotkania było rozpoczęcie debaty nad działaniem obecnego systemu, przeanalizowanie jego słabości i uchwycenie obszarów, w których konieczne jest wprowadzenie zmian.

Prowadzący i prelegenci z Rady Podatkowej:

- **Rafał Iniewski** – Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan; koordynator projektu Świadomy Podatnik (InCorpore Banach Iniewski Stradomski),
- **Mariusz Marecki** – Przewodniczący Grupy „Ogólne Prawo Podatkowe” – Rady Podatkowej PKPP Lewiatan; Dyrektor (PwC),
 - » **Tomasz Rolewicz** – Członek Rady Podatkowej PKPP Lewiatan; Menedżer (PwC),
- **Tomasz Siennicki** – Członek Rady Podatkowej PKPP Lewiatan (Kolibski Nikończyk Dec i Partnerzy).

Konferencja Świadomy Podatnik Łódź

16 marca 2011 r.

Prelegenci:

- **Marcin Jamroży** – Wolters Kluwer Polska, który poprowadził wykład na temat planowania podatkowego,
- **Andrzej Nikończyk** – Kolibski Nikończyk Dec& Partnerzy, który zapoznał uczestników z problematyką optymalizacji podatkowej,
- **Józef Banach** – InCorpore Banach Iniewski i Partnerzy, który zaznajomił uczestników z pojęciem ryzyka podatkowego.

Konferencję poprowadził Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, koordynator projektu Świadomy Podatnik – **Rafał Iniewski**.

Konferencja Świadomy Podatnik Olsztyn

7 kwietnia 2011 r.

Prelegenci:

- **Mariusz Gotowicz** – Wolters Kluwer Polska, który poprowadził wykład na temat planowania podatkowego,
- **Jacek Bajson** – TPA Horwath, który zapoznał uczestników z problematyką optymalizacji podatkowej,
- **Wojciech Krok** – Parulski & Wspólnicy, który zaznajomił uczestników z pojęciem ryzyka podatkowego.

Konferencję poprowadził Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, koordynator projektu Świadomy Podatnik – **Rafał Iniewski**.

Konferencja Świadomy Podatnik Poznań

21 kwietnia 2011 r.

Prelegenci:

- **Violetta Wełnicka** – Wolters Kluwer Polska, która poprowadziła wykład na temat planowania podatkowego,
- **Jacek Bajson** – TPA Horwath, który zapoznał uczestników z problematyką optymalizacji podatkowej,
- **Jerzy Martini** – Akademia VAT Jerzego Martini, który zaznajomił uczestników z pojęciem ryzyka podatkowego.

Konferencję poprowadził Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, koordynator projektu Świadomy Podatnik – **Rafał Iniewski**.

Konferencja Świadomy Podatnik Lublin

12 maja 2011 r.

Prelegenci:

- **Beata Dutkiewicz** – Wolters Kluwer Polska, która poprowadziła wykład na temat planowania podatkowego,
- **Józef Banach** – InCorpore Banach Iniewski i Partnerzy, który zapoznał uczestników z problematyką optymalizacji podatkowej,
- **Andrzej Nikończyk** – Kolibski Nikończyk Dec& Partnerzy, który zaznajomił uczestników z pojęciem ryzyka podatkowego.

Konferencję poprowadził Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, koordynator projektu Świadomy Podatnik – **Rafał Iniewski**.

Konferencja Świadomy Podatnik Wrocław

26 maja 2011 r.

Prelegenci:

- **Dariusz Michał Malinowski** – Wolters Kluwer Polska, który poprowadził wykład na temat planowania podatkowego,
- **Jacek Bajson** – TPA Horwath, który zapoznał uczestników z problematyką optymalizacji podatkowej,
- **Andrzej Nikończyk** – Kolibski Nikończyk Dec& Partnerzy, który zaznajomił uczestników z pojęciem ryzyka podatkowego.

Konferencję poprowadził Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, koordynator projektu Świadomy Podatnik – **Rafał Iniewski**.

Konferencja Świadomy Podatnik Opole

8 czerwca 2011

Prelegenci:

- **Dariusz Michał Malinowski** – Wolters Kluwer Polska, który poprowadził wykład na temat planowania podatkowego,
- **Rafał Szafranec** – KPMG który zapoznał uczestników z problematyką optymalizacji podatkowej,
- **Szymon Parulski** – Parulski & Wspólnicy, który zaznajomił uczestników z pojęciem ryzyka podatkowego.

Konferencję poprowadził Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, koordynator projektu Świadomy Podatnik – **Rafał Iniewski**.

Konferencja Świadomy Podatnik Gdańsk

16 czerwca 2011

Prelegenci:

- **Violetta Wełnicka** – Wolters Kluwer Polska, która poprowadziła wykład na temat planowania podatkowego,
- **Rafał Ciołek** – KPMG który zapoznał uczestników z problematyką optymalizacji podatkowej,
- **Józef Banach** – InCorpore Banach Iniewski i Partnerzy, który zaznajomił uczestników z pojęciem ryzyka podatkowego.

Konferencję poprowadził Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, koordynator projektu Świadomy Podatnik – **Rafał Iniewski**.

Seminarium: Wpływ prawa unijnego na systemy podatkowe państw członkowskich

7 czerwca 2011 r.

Z ramienia Rady Podatkowej w seminarium udział wzięli:

- **Krzysztof Goździewicz,**
- **Dariusz Sobczyk,**
- **Bartosz Bielski,**
- **Rafał Iniewski,** przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan.

Konferencja Wspólna Podstawa Opodatkowania dla spółek w UE, projekt dyrektywy CCCTB

20 czerwca 2011 r.

Ogólnopolska konferencja naukowa na temat CCCTB organizowaną przez Katedrę Prawa Finansowego Wydziału Prawa i Administracji UW oraz Stowarzyszenie Absolwentów WPIA UW pod patronatem Krajowej Izby Doradców Podatkowych Oddział Mazowiecki, Polskiego Oddziału International Fiscal Association, KPMG oraz Rady Podatkowej PKPP Lewiatan.

Z ramienia Rady Podatkowej w panelu dyskusyjnym wzięli udział:

- **Rafał Iniewski,** – Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan,
- **Rafał Ciołek** – Przewodniczący Grupy CIT/PIT Rady Podatkowej PKPP Lewiatan.

Konferencja „ Podatki (Nie) Do Zniesienia!”

12 maja 2011

Konferencja pod patronatem Rady Podatkowej PKPP Lewiatan.

W konferencji jako prelegent udział wzięł **Jerzy Martini** – I wiceprzewodniczący Prezydium Rady Podatkowej PKPP Lewiatan.

Konferencja Świadomy Podatnik Zielona Góra

20 października 2011 r.

Prelegenci:

- **Paweł Satkiewicz** – Parulski & Wspólnicy, który poprowadził wykład na temat planowania podatkowego,
- **Jacek Bajson** – TPA Horwath, Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, który zapoznał uczestników z problematyką optymalizacji podatkowej,
- **Joanna Patyk** – INFOR Training, która zaznajomiła uczestników z pojęciem ryzyka podatkowego.

Konferencję poprowadził Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, koordynator projektu Świadomy Podatnik – **Jacek Bajson**.

Konferencja Świadomy Podatnik Warszawa

24 listopada 2011 r.

Prelegenci:

- **Paweł Satkiewicz** – Parulski & Wspólnicy, który poprowadził wykład na temat planowania podatkowego,
- **Jacek Bajson** – TPA Horwath, Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, który zapoznał uczestników z problematyką optymalizacji podatkowej,
- **Joanna Patyk** – INFOR Training, która zaznajomiła uczestników z pojęciem ryzyka podatkowego.

Konferencję poprowadził Przewodniczący Rady Podatkowej PKPP Lewiatan, koordynator projektu Świadomy Podatnik – **Jacek Bajson**.

Kampania promująca wiedzę na temat Krajowej Informacji Podatkowej

marzec-listopad 2011 r.

Jako uzupełnienie powyższych działań na większości konferencji prezentowane były informacje na temat organizacji i sposoby działania Krajowej Informacji Podatkowej.

3. Legislacja podatkowa

Poniżej przedstawiono wykaz projektów aktów prawnych, w stosunku do których Rada Podatkowa PKPP Lewiatan sporządziła stanowisko lub opinię.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo o miarach**
6 grudnia 2010 r. – pierwsza opinia
27 grudnia 2011 r. – druga opinia
- **Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów**
10 stycznia 2011 r.
- **Projekt rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego oraz sposobu uiszczenia opłaty od wniosku**
10 stycznia 2011 r.
- **Stanowisko w sprawie opodatkowania pakietów medycznych**
14 stycznia 2011 r.
- **Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz ustawy o transporcie drogowym**
3 czerwca 2011 r.
- **Projekt ustawy o Rzeczniku Praw Podatnika**
9 sierpnia 2011 r.
- **Prezentacja głównych postulatów w zakresie podatku VAT na posiedzeniu Rady Gospodarczej przy Prezesie Rady Ministrów**
29 sierpnia 2011 r.
- **Biała Księga i Czarna Lista Barrier**
październik-grudzień 2011 r.

W ramach głównych dokumentów programowych przygotowanych przez PKPP Lewiatan dla opinii publicznej, urzędów i polityków – Rada Podatkowa korzystając z konsultacji prowadzonych wśród przedsiębiorców, w tym w sektorze mikro, małych i średnich przedsiębiorców – zaproponowała kilkadziesiąt określonych zmian i postulatów w zakresie podatków, prawa podatkowego i systemu podatkowego.

Jednocześnie członkowie Rady Podatkowej na łamach Dziennika Gazeta Prawna prowadzili polemikę z Ministrem Finansów na temat postulatów zawartych w Czarnej Liście Barrier z 2010 r. (kilkanaście artykułów prasowych).

- **Biała Księga czyli 35 rekomendacji dla rządu**

„Biała Księga” z października 2011 roku, skierowana do sił politycznych i przyszłego rządu w okresie przedwyborczym, stanowiła głos PKPP Lewiatan w najbardziej palących kwestiach finansów publicznych i sposobów zdynamizowania gospodarki.

Wszystkie postulaty zostały uzupełnione o propozycje zapisów odpowiednich aktów prawnych – ustaw, bądź rozporządzeń. Niektóre z propozycji PKPP Lewiatan z „Białej Księgi”, w całości lub części, znalazły się w programie nowego rządu, utworzonego po wyborach 2011 r.

- **Czarna Lista Barrier**

Dokument wydawany corocznie przez PKPP Lewiatan wskazujący na bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej. Kolejna edycja „Czarnej Listy Barrier” PKPP Lewiatan w 2011 roku pokazała, że warunki prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce nadal należą do najtrudniejszych w Europie. Przedsiębiorcy ponoszą szczególnie wysokie koszty związane m.in. z realizacją obowiązków podatkowych.

Efekty działań Rady Podatkowej

Dzięki działaniom Rady Podatkowej w 2011 r. m.in. :

- nie dopuszczono do podwyższenia opłaty za wydanie interpretacji – poprzez podniesienie opłaty dla tzw. „dużych podatników” do 1000 zł, wprowadzenie delegacji umożliwiającej ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych upoważnienia, w drodze rozporządzenia, podległych mu organów w kompetencję zmiany z urzędu interpretacji indywidualnej (w tym tzw. milczącej interpretacji),
- zlikwidowano obowiązek umieszczania w Biuletynie Informacji Publicznej wniosków o wydanie interpretacji,
- rozszerzono zwolnienia od podatku VAT usług w zakresie opieki medycznej,
- ułatwiono zwrot VAT podróżnym (tzw. tax free), dopuszczono zwrot podatku w formie bezgotówkowej,
- przedłużono o rok ważność zaświadczenia stwierdzającego spełnienie łącznie warunków uprawniających do dokonania zwrotu podatku, wydłużono z 6 do 10 miesięcy ważność dokumentu tax free i możliwość zastosowania stawki 0% w miesiącu otrzymania dokumentu, wprowadzono wytyczne ustawowe do dokumentu tax free mówiące o wymogach co do minimalnych danych, a nie o jednym wzorze dokumentu.

Najważniejsze wnioski wynikające z konsultacji projektów aktów prawnych w sektorze mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

Oprócz szczegółowych uwag przekazywanych w toku prac nad konkretnymi projektami aktów prawnych, analiza ankiet wypełnianych przez przedsiębiorców z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorców pozwala sformułować pewne ogólne oceny tego sektora dotyczące podatków, prawa podatkowego i systemu podatkowego:

1. Według znaczącej większości przedsiębiorców proces uchwalania przepisów (w tym podatkowych) w Polsce nie zapewnia wystarczającego udziału i wpływu obywateli na obowiązujące prawo.
2. Dla większości przedsiębiorców wpływ na stanowione przepisy jest ważniejszy niż informacja o planowanych zmianach w przepisach.
3. Dla większości przedsiębiorców czas konsultacji społecznych zmienianych przepisów (aby zapewnić realny udział obywateli w procesie legislacyjnym) powinien wynosić co najmniej I kwartał.
4. Zdaniem znaczącej większości przedsiębiorców podatnicy nie są w Polsce objęci wystarczającą ochroną.
5. Zdaniem większości przedsiębiorców ocena stanu respektowania praw podatnika przez pracowników organów podatkowych oraz organów kontroli skarbowej jest niezadowolająca (pracownicy organów przeważnie nie dokładają starań by prawa podatnika były przestrzegane).
6. Większość przedsiębiorców potrafi wskazać (opierając się na własnych doświadczeniach) przypadki rażącego naruszenia praw podatnika.
7. Zdaniem znaczącej większości przedsiębiorców częstotliwość zmian pozwala prawa podatkowego nie pozwala na zapoznawanie się z nimi w stopniu wystarczającym dla pełnego skorzystania z przysługujących praw.
8. Zdaniem większości przedsiębiorców jakość uchwalanych przepisów prawa podatkowego, wyrażająca się w ich jasności, jednoznaczności, spójności jest niska.
9. Zdaniem znaczącej większości przedsiębiorców w orzecznictwie organów podatkowych często występują rozbieżności interpretacyjne.
10. Zdaniem znaczącej większości przedsiębiorców ilość interpretacji ogólnych wydawanych przez Ministra Finansów nie jest wystarczająca dla zapewnienia jednolitego stosowania prawa podatkowego przez organy podatkowe
- II. Zdaniem większości przedsiębiorców najczęstszą przyczyną naruszenia praw podatnika jest brak jednoznacznych przepisów.

W zakresie podatku VAT pozyskano następujące generalne oceny sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorców:

- I. Większość przedsiębiorców oczekiwałaby większej ilości uproszczeń w VAT dla MŚP.
Powtarzające się postulaty to
 - » ustalenie jednolitych i przejrzystych zasad odliczeń VAT od paliwa i samochodów;
 - » wprowadzenie metody kasowej rozliczania VAT.
- Znacząca większość przedsiębiorców oczekiwałaby wprowadzenia możliwości rozliczania VAT wg jednej zasady dotyczącej momentu powstania obowiązku podatkowego oraz terminu realizacji prawa do odliczenia podatku naliczonego (zamiast licznych szczególnych momentów powstania obowiązku podatkowego).
- Większość przedsiębiorców uważa że próg zwolnienia podmiotowego dla małych podatników (150 tys. zł) jest wystarczający.
- Dla większości przedsiębiorców zasady rozliczania podatku naliczonego proporcją są niejasne.

4. Serwis internetowy

16 marca 2011 r. wraz z pierwszą konferencją w ramach kampanii „Świadomy Podatnik” uruchomiony został serwis internetowy pod adresem www.radapodatkowa.pl. Serwis był udoskonalany i rozwijany do września 2011 r.

W ramach serwisu uruchomiono cztery podstawowe moduły:

1. **Moduł Konferencyjny** – umożliwiający zamieszczanie informacji o organizowanych konferencjach, seminariach i innych wydarzeniach edukacyjnych, a także pozwalający na prowadzenie rekrutacji i rejestracji;
2. **Moduł Legislacyjny** – umożliwiający zamieszczanie informacji o projektach podatkowych aktów prawnych, ich statusie; pozwalający umieszczać w serwisie wszystkie opinie i stanowiska dotyczące projektów;
3. **Moduł Konsultacyjno-Legislacyjny** – umożliwiający przeprowadzanie konsultacji projektów aktów prawnych wśród przedsiębiorców;
4. **Moduł Interwencyjny** – pozwalający na przyjmowanie zgłoszeń w sprawie problemów podatkowych od przedsiębiorców z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorców.

Strona zawiera też dodatkowe elementy o charakterze konsultacyjno-edukacyjnym m.in.:

- sondę dotyczącą zagadnień podatkowych,
- licznik zmian podatkowych,
- moduł „newsowy” prezentujący najważniejsze wydarzenia z obszaru podatków, jak np. wyroki, komunikaty Ministra Finansów czy wyniki badań.

RADA PODATKOWA

Rada Podatkowa stanowi reprezentatywne dla przedsiębiorców forum wyrażania poglądów na temat prawa podatkowego.

Celem działania Rady jest proponowanie i przekonywanie do dokonywania w prawie podatkowym zmian służących poprawie jakości tego prawa oraz kreowaniu rozwiązań korzystnych dla przedsiębiorców i tym samym dla rozwoju gospodarczego.

W skład Rady na dzień 31.01.2011 r. wchodziły 83 osoby, zarówno menedżerowie jak i eksperci podatkowi, osoby odpowiedzialne za doradztwo i obsługę prawną, księgowi, specjaliści w zakresie finansów i dyrektorzy finansowi.

Ponad połowa członków posiada uprawnienia doradcy podatkowego. Wśród członków są także radcowie prawni i biegli rewidenci.

Członkowie Rady reprezentują firmy z 28 branż, w tym m.in.: bankowość, produkcja cementu, elektronika, energetyka, faktoring, farmacja, handel detaliczny, doradztwo prawne i podatkowe, produkcja kosmetyków, leasing, marketing bezpośredni, media, motoryzacja, produkcja odzieży i tkanin, produkcja opakowań, przemysł paliwowy, pozabankowe usługi finansowe, usługi PR, agencje pracy tymczasowej, przemysł spożywczy, przemysł stoczniowy, sprzedaż bezpośrednia, telekomunikacja, produkcja tytoniu oraz usługi ubezpieczeniowe.

Przewodniczącym Rady Podatkowej do 30.09.2011 r. był Rafał Iniewski, a od 1.10.2011 r. Jacek Bajson.

Na dzień 31.12.2011 r. w skład Prezydium Rady Podatkowej wchodziło: Jacek Bajson, Józef Banach, Marcin Chomiuk, Rafał Ciołek, Robert Czekaj, Krzysztof Flis, Tomasz Grunwald, Rafał Iniewski, Paweł Kosiacki, Jerzy Martini, Tomasz Misiak, Andrzej Nikończyk, Szymon Parulski, Piotr Passowicz, Robert Pasternak, Marta Szafarowska, Wojciech Wach oraz Jakub Żak.

Rada działa w podziale na pięć grup roboczych:

1. GRUPA CIT/PIT (Przewodniczący Rafał Ciołek)
2. GRUPA VAT (Przewodniczący Tomasz Grunwald)
3. GRUPA AKCYZOWA (Przewodniczący Robert Czekaj)
4. GRUPA OGÓLNE PRAWO PODATKOWE – OPP (Przewodniczący Robert Pasternak)
5. GRUPA MIĘDZYNARODOWA (Przewodniczący Józef Banach)

W ramach Rady działają również zespoły i komitety:

1. Komitet Prawniczy (Przewodniczący Rafał Iniewski)
2. Zespół Finansowy (Przewodniczący Jakub Żak)
3. Zespół Monitorowania Orzecznictwa (Przewodniczący Tomasz Misiak)

W ramach Economic & Financial Affairs Committee at BUSINESSEUROPE uczestniczą następujący członkowie Rady Podatkowej:

- VAT Group: Jerzy Martini, Rafał Iniewski
- Tax Policy Group: Rafał Iniewski